

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

حسابداری صنعتی

پایه دوازدهم

دوره دوم متوسطه

شاخه کارداش

زمینه خدمات

گروه تحصیلی بازرگانی و امور اداری

رشته مهارتی : حسابداری مالی

نام استاندارد مهارتی مبانا : حسابدار صنعتی

کد استاندارد متولی : ۱۲/۲/۳ - ۱۰/۱۲/۱

۶۵۷/۴۲ عشقی، ابوالقاسم

حسابداری صنعتی ، شاخه کارداش ، زمینه خدمات – گروه تحصیلی بازرگانی و امور اداری /
مؤلف ابوالقاسم عشقی - تهران .

۲۴۷ ص

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کارداش
وزارت آموزش و پرورش.

۱. حسابداری صنعتی، الف. عشقی، ابوالقاسم. ب. سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
ج. دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کارداش. د. اداره کل نظارت بر شرکت‌های توزیع مواد
آموزشی.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

حسابداری صنعتی - ۲۱۲۲۳۵
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر تالیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کارداش
راضیه احسانی، ناهید مؤذن‌زاده و کبری نورشاهی (اعضای شورای برنامه‌ریزی)
ابوالقاسم عشقی (مؤلف) - پروین ترابی (ویراستار ادبی)
اداره کل نظارت بر شر و توزیع مواد آموزشی
نسرين اصغری (طراح جلد) - سمیه قنبری (صفحه‌آرا)
تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
تلفن: ۰۹۶۱-۹۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار: ۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۷۳۵۹
وب‌گاه: www.irtextbook.ir و www.chap.sch.ir
شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروخشن)
تلفن: ۰۹۹۸۵۱۶۰، دورنگار: ۰۹۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹
شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهما می خاص»
چاپ اول ۱۳۹۷

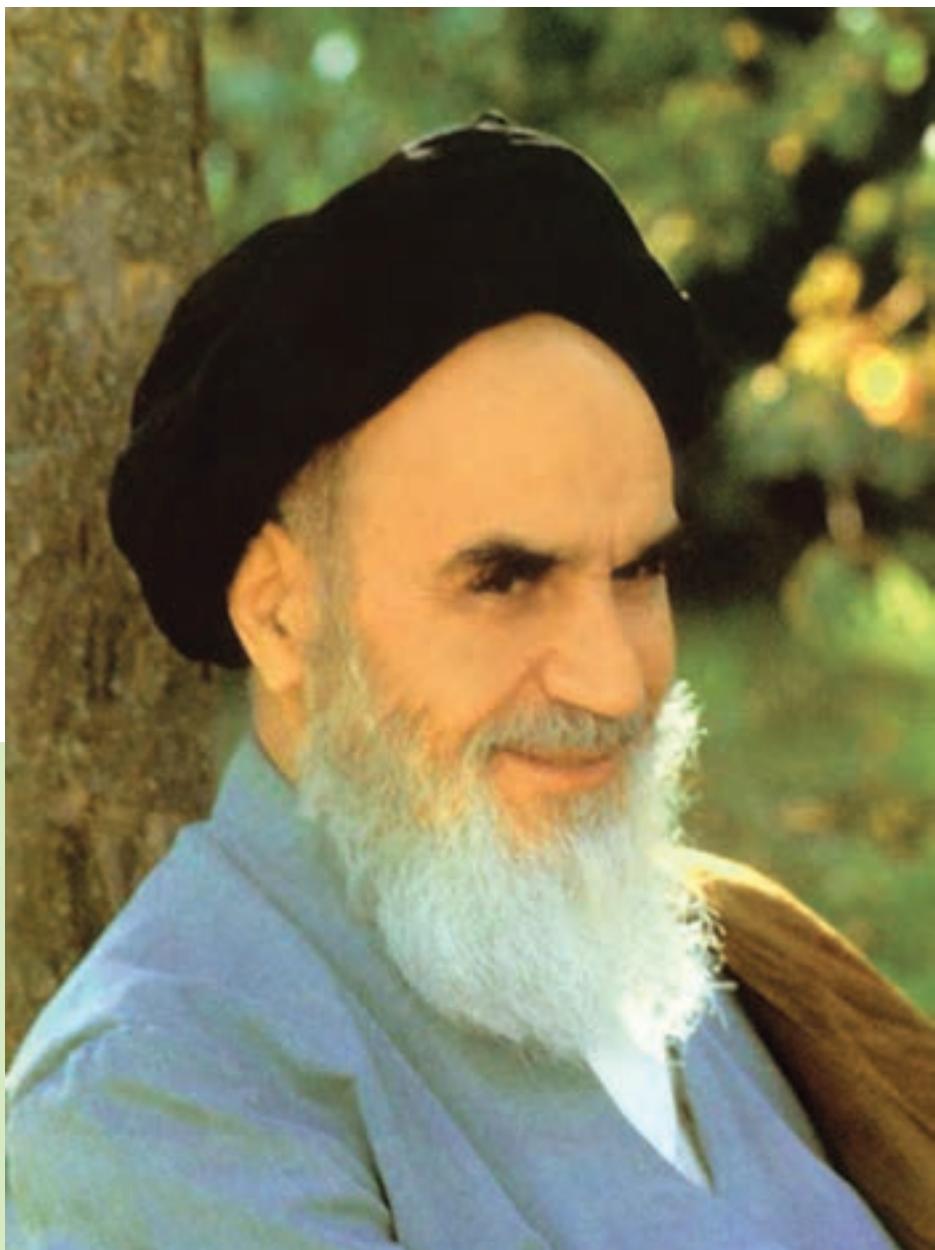
نام کتاب:
پدیدآورنده:
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تالیف:
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تالیف:

مدیریت آماده‌سازی هنری:
شناسه افزوده آماده‌سازی:
نشانی سازمان:

ناشر:
چاپخانه:
سال انتشار و نوبت چاپ:

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی، و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

شابک-۵ ۰۵-۱۹۸۷-۵ ISBN 978-964-05-1987-5 ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۱۹۸۷-۵

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آیید و احتیاجات کشور خودتان را برآورده سازید، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشید و از اتکای به اجانب بپرهیزید.

امام خمینی «قدس سرہ الشریف»

همکاران محترم و دانش آموزان عزیز :

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر تألیف کتاب های درسی
فنی و حرفه ای و کار دانش، ارسال فرمایند.

پیام نگار (ایمیل) tvoccd@roshd.ir

وب گاه (وب سایت) www.tvoccd.medu.ir

مقدمه فصل ۱

۱- شناخت حسابداری صنعتی

۱-۱- آشنایی مقدماتی با مفاهیم حسابداری

صنعتی

۲- تعریف حسابداری صنعتی

۳- اهمیت حسابداری بهای تمام شده

۴- کاربرد حسابداری بهای تمام شده

۵- اصطلاحات متداول در حسابداری

بهای تمام شده

۶- عوامل بهای تمام شده

۷- بهایابی و هزینه‌یابی

۸- تولید

۹- کالای ساخته شده

۱۰- کالای در جریان ساخت

۱۱- حساب کالای در جریان ساخت

آزمون پایانی فصل ۱

فصل ۲

۱- طبقه‌بندی عوامل هزینه (عوامل بهای تمام شده)

۲- لزوم طبقه‌بندی هزینه‌ها

۳- طبقه‌بندی طبیعی هزینه

۴- طبقه‌بندی هزینه‌ها براساس ارتباط آنها

با تولید محصول

۵- هزینه‌های مستقیم

۶- هزینه‌های غیرمستقیم تولید

۷- طبقه‌بندی هزینه‌ها با توجه به تغییر

حجم تولید

۸- هزینه‌های ثابت

۹- هزینه‌های متغیر

۱۰- هزینه‌های نیمه متغیر

۱۱- تهیه و تنظیم گزارش در مؤسسات تولیدی

۱۲- گزارش‌های درون سازمانی

۱۳- گزارش‌های برون سازمانی

فصل ۳

۱- کنترل مواد

۲-۱- ماهیت حساب مواد

۲-۲- طبقه‌بندی مواد

۲-۳- مواد مستقیم

۲-۴- مواد غیر مستقیم

۳- تهیه و کنترل مواد

۴- مدیریت واحد برای مواد

۵- دوایر کنترل کننده مواد

۶- دایره خرید (دایره تدارکات)

۷- دایره بازرگانی و کنترل کیفیت

۸- دایره انبار

۹- دایره حسابداری مواد

۱۰- روش‌های ارزیابی موجودی مواد

۱۱- روش اولین صادره از اولین وارد

(FIFO)

۱۲- ارزیابی به روشن اولین صادره از

آخرین وارد (LIFO)

۱۳- ارزیابی به روشن میانگین

آزمون پایانی فصل ۳

فصل ۴

۱- کنترل حقوق و دستمزد

۲- دوایر و ادارات کنترل کننده حقوق و

دستمزد

۳-۱- دایره کارگزینی

۴- دایره حضور و غیاب

۵- دایره ثبت اوقات کار

۶- دایره زمان سنجی

۷- دایره برنامه ریزی تولید

۸- دایره حسابداری حقوق و دستمزد

۹- دایره حسابداری صنعتی

۱۰- دایره بجهت تمام شده

۱۱- اطلاعات لازم جهت محاسبه حقوق و

دستمزد

آزمون پایانی فصل ۲

۳۲

۳۸

۳۹

۳۹

۴۰

۴۰

۴۰

۴۱

۴۱

۴۱

۵۴

۶۴

۶۴

۶۸

۷۱

۷۴

۸۷

۸۸

۸۸

۸۹

۸۹

۹۱

۹۱

۹۱

۹۱

۹۲

۹۲

۹۲

۹۲

۹۲

۹۲

۹۲

۹۲

۹۲

۹۲

۹۲

۹۲

۹۲

۱۳۲	۵-۴- هزینه های واقعی سریار	۹۲	۱-۴- حقوق پایه
	۵-۵- شناسایی و جمع آوری اقلام مربوط	۹۲	۲-۴- ساعت کارعادی
۱۳۳	به هزینه های سریار	۹۳	۳-۴- ساعت کار اضافی
۱۳۳	۶-۵- ارتباط هزینه های سریار با مراکز هزینه	۹۴	۴-۴- نوبت کاری
۱۳۴	۱-۵- مراکز یا دوایر تولیدی	۹۷	۵-۴- مرخصی استحقاقی
۱۳۴	۲-۶- دوایر پشتیبانی	۹۲	۶-۴- عیدی و پاداش
۱۳۴	۷-۵- تسهیم هزینه های سریار	۱۰۰	۷-۴- طرحهای تشویقی دستمزد
۱۳۶	۸-۵- تسهیم اولیه	۱۰۵	۸-۴- اوقات تلف شده
۱۴۰	۹-۵- تسهیم ثانویه	۱۰۷	۹-۴- کارآموزی
۱۴۱	۱۰-۵- روشهای تسهیم ثانویه	۱۰۷	۱۰-۴- تنظیم لیست حقوق و دستمزد
۱۴۲	۱۱-۵- تسهیم ثانویه به روش مستقیم	۱۰۹	۱۱-۴- کسوز حقوق و دستمزد
۱۴۲	۱۲-۵- تسهیم ثانویه به روش یکطرفه	۱۰۹	۱۲-۴- مالیات بر حقوق و دستمزد
	۱۳-۵- تسهیم ثانویه به روش دوطرفه	۱۰۹	۱۳-۴- حق بیمه های اجتماعی
۱۴۲	(متقابل)	۱۱۰	۱۴-۴-۳- حق بیمه بیکاری
	۱۱-۵- چرا هزینه های سریار در ابتدای دوره مالی برآورد می شوند	۱۱۰	۱۴-۴-۴- صندوق اجرا (اجراییات)
۱۴۶	۱۱-۶- نرخ جذب سریار	۱۱۰	۱۵-۴- ثبت های حسابداری مربوط به حقوق و دستمزد
۱۴۶	۱۲-۵- محاسبه نرخ جذب سریار	۱۱۰	۱۶-۴-۵- ثبت لیست حقوق و دستمزد
۱۴۷	بر مبنای ساعت کار مستقیم	۱۱۱	در دفتر روزنامه
۱۴۸	۱۳-۵- محاسبه سریار ساخت جذب شده	۱۱۲	۱۷-۴-۵- ثبت تسهیم هزینه حقوق و دستمزد
۱۴۸	۱۴-۵- ثبت هزینه های سریار	۱۱۸	۱۸-۴- آزمون پایانی فصل ۴
۱۴۹	۱۵-۱۲-۱- ثبت سریار ساخت جذب شده	۱۲۸	فصل ۵
۱۵۰	۱۵-۱۲-۲- ثبت هزینه های واقعی سریار	۱۲۹	۱-۵- کنترل هزینه های سریار
۱۵۲	۱۳-۵- محاسبه کسر یا اضافه سریار جذب شده	۱۲۹	۲-۵- مفهوم هزینه سریار
۱۵۵	۱۴-۵- آزمون پایانی فصل ۵	۱۲۹	۳-۵- پیش بینی هزینه های سریار
۱۶۵	فصل ۶	۱۳۰	۴-۵- نامعلوم بودن مبلغ بسیاری از هزینه های واقعی تا پایان دوره مالی
۱۶۶	۶- هزینه یابی سفارشات	۱۳۰	۵-۲-۲- تفاوت تعداد یا مقدار تولید واقعی با تعداد
۱۶۶	۱- سیستم هزینه یابی سفارشات	۱۳۰	۶-۲- یا مقدار تولید برنامه ریزی شده در ابتدای دوره
۱۶۷	۲- سیستم هزینه یابی مرحله ای	۱۳۱	۷-۲-۳- به وجود آوردن انگیزه مقایسه در مدیران
۱۶۸	۳- روشهای هزینه یابی	۱۳۱	۸-۵- طبقه بندی هزینه سریار
۱۶۸	۳-۱- روش هزینه یابی واقعی	۱۳۱	۹-۵-۳-۱- سریار مستقیم و سریار غیرمستقیم
۱۶۸	۳-۲- روش هزینه یابی نرمال	۱۳۱	۱۰-۵-۳-۲- سریار ثابت، متغیر و نیمه متغیر
۱۶۸	۳-۳- روش هزینه یابی استاندارد	۱۳۲	۱۱-۵-۳-۳- طبقه بندی براساس حمل انجام هزینه
۱۶۹	۴- کارت هزینه سفارش	۱۳۲	

۲۰۰	۷-۲- تهیه گزارش معادل آحاد تکمیل شده	۱۶۹	۶-۵- اسناد و مدارک لازم در هزینه‌یابی
۲۰۳	۷-۳- ثبت های حسابداری در هزینه‌یابی مرحله‌ای		سفارش کار
۲۰۳	۷-۳-۱- ثبت مواد مستقیم صادره به تولید		۶-۶- ثبت های حسابداری هزینه‌یابی
۲۰۳	۷-۳-۲- ثبت دستمزد مستقیم	۱۶۹	سفارشات با استفاده از روش هزینه‌یابی نرمال
۲۰۴	۷-۳-۳- ثبت سربار ساخت	۱۷۰	۶-۶-۱- ثبت خرید مواد اولیه مستقیم
	۷-۳-۴- ثبت قیمت تمام شده واحدهای	۱۷۰	۶-۶-۲- ثبت مواد غیرمستقیم
۲۰۵	تکمیل شده‌یک مرحله		۶-۶-۳- ثبت صدور نواد مستقیم و
۲۰۵	۷-۳-۵- ثبت حسابداری کالاهای فروش رفته	۱۷۰	غیر مستقیم به تولید
۲۰۵	۷-۴- گزارش هزینه تولید	۱۷۱	۶-۶-۴- ثبت دستمزد
۲۰۵	۷-۴-۱- هزینه‌های قابل تخصیص	۱۷۱	۶-۶-۵- ثبت هزینه‌های مستقیم واقعی
۲۰۶	۷-۴-۲- تخصیص هزینه‌ها	۱۷۲	۶-۶-۶- ثبت سربار ساخت جذب شده
۲۱۰	۷-۵- ضایعات		۶-۶-۷- ثبت بهای تمام شده سفارشات
۲۱۰	۷-۵-۱- ضایعات عادی	۱۷۲	ساخته شده
۲۱۱	۷-۵-۲- ضایعات غیرعادی		۶-۶-۸- ثبت بهای تمام شده سفارشات
۲۱۱	۷-۶- واحدهای معیوب و ناقص	۱۷۳	فروش رفته
۲۱۱	۷-۷- محاسبه بهای تمام شده ضایعات	۱۷۳	۶-۶-۹- ثبت بهای فروش سفارشات
۲۱۲	۷-۷-۱- نقطه بازرگانی	۱۷۳	۶-۶-۱۰- محاسبه کسریا اضافه جذب سربار
۲۱۴	۷-۷-۲- بهای تمام شده ضایعات عادی	۱۸۶	آزمون پایانی فصل ۶
۲۱۵	۷-۷-۳- ارزش ضایعات		
	۷-۷-۴- محاسبه بهای تمام شده ضایعات	۱۹۷	
۲۱۶	غیرعادی	۱۹۶	
۲۱۶	۷-۸- ثبت های حسابداری مربوط به ضایعات		۷- سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای
۲۳۵	آزمون پایانی فصل ۷	۲۰۰	۷-۱- تهیه گزارش معادل آحاد و گزارش
۲۴۷	منابع و مأخذ		هزینه تولید

فصل ۷

- ۷- سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای
- ۷-۱- تهیه گزارش معادل آحاد و گزارش
- هزینه تولید

با سمه تعالی

خداوند سبعان را سپاس می‌گزارم که فرصت دیگری را فراهم ساخت تا بتوانم با تالیف کتاب درسی «حسابداری صنعتی» تجربیات آموزشی چهل ساله خود را به جامعه فرهنگی کشور عرضه نمایم، تا هنرآموزان و هنرجویان رشته حسابداری، شاخه کاردانش بتوانند از مزایای آن بهره مند شوند.

دنیایی که ما در آن زندگی می‌کنیم و دورانی که در آن به سرمی بریم، به طور عمیقی به آموزش مهارت‌ها، یادگیری مفاهیم و خلاقیت‌ها وابسته است، از همین رو هنرآموزان عزیز رشته حسابداری بایستی بتوانند با استفاده از ایده‌های جدید و مهارت‌های کلیدی مورد نیاز، «حسابداری صنعتی» را در قالبی جدید به دانش آموزان منتقل نمایند. تا آنها بتوانند علاوه بر دانش‌های نظری، مهارت‌های لازم را نیز فرآگرفته و در مشاغل وابسته به کارگیرند.

امروزه مدیران کارخانجات صنعتی، نیازمند در اختیار داشتن گزارش‌های دقیق و صحیحی از عوامل هزینه هاستند تا در تصمیم‌گیری‌ها برای افزایش یا کاهش تولید و در سایر موارد مرتبط آنها را به کارگیرند که متأسفانه این امر در واحدهای صنعتی و تولیدی به طور سیستماتیک استفاده ننمی‌شود و مسئولین واحدهای کمتر از دانش حسابداری صنعتی بهره می‌گیرند.

باتوجه به تجربیات عملی و نظری، ضرورت مطالعه دقیق فصول این کتاب را به هنرجویان عزیز توصیه می‌نمایم و توجه عمیق آنان را به فرآگیری هرچه بیشتر مفاهیم آن یادآور می‌شوم، تا هنرجویان عزیز با تلاش بیشتر و با فرآگیری مهارت‌ها، خدمات ارزشمند استادی خود را پاس داشته و با حل تمرین‌ها، پرسش‌ها و آزمون‌های کتاب دانش خود را توسعه بخشنند.

امیدوارم که کتاب حاضر، خدمتی هرچند ناچیز برای آینده سازان این مرز و بوم باشد و چراغ راهی باشد تا آنها بتوانند در موقع لزوم از روشنائی‌های آن بهره گیرند.

مؤلف